

Raportul de activitate al Centrului Unic de Gestionare a Crizei

Pentru perioada 24 februarie - 24 august 2022
la jumătate de an de la începutul războiului din Ucraina

CUPRINS

I. Situația generală

II. Sectoarele de intervenție

- 2.1 Azil și protecție temporară
- 2.2 Transport
- 2.3 Cazare
- 2.4 Hrană
- 2.5 Educație
- 2.6 Asistență medicală
- 2.7 Incluziune socială
- 2.8 Parteneri externi
- 2.9 Donații financiare și asistență umanitară
- 2.10 Asistență informațională

6,7 milioane de oameni din Ucraina și-au părăsit locuințele pentru a se salva de război

580 000 de oameni din Ucraina au tranzitat în Republica Moldova

Peste 89 000 de refugiați se află în prezent pe teritoriul Republicii Moldova

8859 cereri de azil, **7785** (89%) din partea cetățenilor ucraineni

I. Situația generală

De la începutul războiului în Ucraina, țara noastră a fost tranzitată de peste 580 000 de oameni din Ucraina din totalul celor peste 6,7 milioane care și-au părăsit locuințele pentru a se salva de război. Peste 89 de mii de refugiați din Ucraina se află în prezent pe teritoriul Republicii Moldova.

În ultima perioadă, fluxul de persoane refugiate din Ucraina s-a stabilizat, numărul de persoane ieșite zilnic, în general, fiind mai mare decât numărul de persoane intrate din Ucraina (circa 1500 vs. circa 1300 persoane). Totuși, în contextul intrărilor cetățenilor ucraineni în Republica Moldova din spațiul Uniunii Europene, în ultima perioadă se denotă o ușoară creștere a numărului de persoane refugiate care decid să rămână pe teritoriul țării noastre. Astfel, dacă în perioada lunilor aprilie – mai, s-a atestat o reducere dramatică a numărului de persoane refugiate aflate pe teritoriul Republicii Moldova cu 18 322 persoane (de la 95 234 la 76 912), atunci în perioada iunie-august se atestă o creștere a numărului acestuia cu 4835 (de la 76 912 la 81 105).

Pe teritoriul regiunii ucrainene din proximitatea Republicii Moldova (reg. Kherson, Mykolaiv, Odessa) se găsesc nu mai puțin de 670 000 de persoane deplasate intern (PDI), care, în cazul agravării situației în regiune ar putea intra în RM pentru protecție sau tranzit.

II. Sectoare de intervenție

Centrul Unic de Gestionare a Crizei (CUGC) este un organ de coordonare temporar creat, sub conducerea Comisiei Situații Excepționale a Republicii Moldova, în coordonare cu alte instituții/ părți implicate și are competența de a desfășura măsurile necesare de gestionare promptă și oportună a fluxului de refugiați din Ucraina, începând cu primirea, cazarea și asigurarea tranzitului acestora; acumularea și gestionarea informației despre asistența umanitară recepționată, generalizarea și difuzarea datelor și informațiilor pentru publicul larg, în vederea menținerii nivelului adecvat de stabilitate economico-socială a țării noastre.

2.1 Azil și protecție temporară

În perioada 24 februarie - 22 august 2022, Biroul de Migrație și Azil a recepționat 8 859 cereri de azil, 7 785 (89%) din partea cetățenilor ucraineni, dintre care până la 04 august 2022 au fost suspendate 4 757 dosare, astfel, la moment mai sunt active 4 102 solicitări de azil.

La 04 august 2022, Ministrul Afacerilor Interne, Ana Revenco, în comun cu reprezentantul Biroului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați în Republica Moldova, Francesca Bonelli au semnat Memorandumul de înțelegere între MAI și Agenția ONU pentru Refugiați cu privire la cooperarea în scopul gestionării eficiente a crizei refugiaților și susținerea țărilor-gazdă afectate de conflictul din Ucraina. Semnarea memorandumului respectiv va deschide calea oferirii statutului de protecție temporară pentru persoanele refugiate din Ucraina.

Este de menționat că, odată cu acordarea acestui statut, Republica Moldova va fi unicul stat non-UE care va acorda regimul juridic respectiv pentru persoanele refugiate din Ucraina.

2.2 Transport

Pentru transportarea refugiaților din Ucraina înspre și dinspre Republica Moldova au fost utilizate toate mijloacele posibile de transportare: rutier, feroviar, aerian. Pentru gestionarea crizei respective, transportarea refugiaților din Ucraina reprezintă una dintre direcțiile prioritare de activitate pentru Guvernul Republicii Moldova. În prezent, cea mai mare parte a efortului depus în acest sens a fost preluat de către partenerii externi.

În perioada vizată, aproximativ 47 de mii de persoane au fost transportate prin intermediul transportului rutier. Pentru transportarea refugiaților din Ucraina au fost organizate curse speciale de tren, pentru circa 16 000. Pe cale aeriană a fost asigurată transportarea a 2 000 de persoane.

Republica Moldova a facilitat efectuarea transportului prin organizarea coridoarelor verzi, de acces direct în România, precum și a facilitat procesul de trecere a frontierei prin simplificarea procedurilor de control și acces.

2.3 Cazare

De la începutul crizei și până în prezent au fost deschise 130 de centre provizorii (CP) și centre de plasament temporar a refugiaților (CPTR), care au avut o capacitate totală de cazare de peste 10 000 de persoane. În prezent, sunt active 74 de CPTR cu o capacitate totală de 5500 de locuri. Suplimentar alte 6 CP sunt gestionate de Biroul de Migrație și Azil din cadrul MAI.

În perioada menționată, peste 65 000 de persoane au fost înregistrate și cazate în aceste centre. Persoanele refugiate din Ucraina sunt cazate gratuit în cadrul Centrelor, precum și la toată gama de facilități pe care le poate oferi acestea, inclusiv și accesul gratuit la internet. Cazarea este efectuată fără discriminări cu privire la cetățenie, origine etnică, religie, sex sau vârstă. Iar, pentru a facilita comunicarea cu persoanele cazate sau cu nevoi specifice, se utilizează servicii organizațiilor internaționale sau ONG-urilor de profil, a organizațiilor etnice sau comunitare și angajarea mediatorilor comunitari.

Au fost deschise 130 de centre provizorii (CP) și centre de plasament temporar a refugiaților (CPTR) cu o capacitate totală de cazare de peste 10 000 de persoane.

În prezent, sunt active **74 de CPTR** cu o capacitate totală de 5500 de locuri.

Peste **65 000** de persoane au fost înregistrate și cazate în aceste centre.

1 517 580 de mese calde pentru persoanele refugiate din Ucraina. A fost creat un Grup de Lucru din care fac parte mai multe organizații umanitare internaționale, care au asigurat distribuirea de hrană.

2.4 Hrană

Toate Centrele active de plasament sunt asigurate gratuit cu hrană prin intermediul Partenerilor externi. A fost creat un Grup de Lucru din care fac parte mai multe organizații umanitare internaționale Programul Alimentar Mondial, CRS, Caritas, Solidarite Internationale, AAR Japan, care au asigurat distribuirea până în prezent a 1 517 580 de mese calde pentru persoanele refugiate din Ucraina. Toate serviciile alimentare se bazează în principal pe catering, iar întreținerea acestor Centre se bazează pe contractarea prestatorilor locali de servicii, ceea ce constituie o susținere foarte importantă pentru economia locală a țării noastre.

2.5 Educație

Ministerul Educației și Cercetării a dispus ca instituțiile de învățământ general din țara noastră să ofere oportunități pentru toți copiii din familiile refugiate din Ucraina de a participa la procesul educațional. După ce am discutat cu mai mulți parteneri de dezvoltare, precum și a autosesizării s-a constatat că mai multe familii refugiate din Ucraina cu copii nu cunosc de oportunitățile oferite pentru școlarizarea copiilor, precum și pașii care urmează a fi întreprinși, a fost dezvoltat un portal informațional „În susținerea copiilor și tinerilor din Ucraina”, care poate fi accesat de pe pagina oficială a MEC. Pe acest portal pot fi găsite mai multe informații utile cu privire la procesul de școlarizare a copiilor respectivi.

În scopul facilitării accesului la educație, identificării problemelor cu care se confruntă la școlarizarea copiilor și monitorizării procesului de încadrare în instituțiile de învățământ din Moldova, familiile refugiate din Ucraina pot completa un formular special elaborat în acest sens. Formularul este disponibil în format electronic în limbile română, ucraineană și rusă.

Pentru a facilita și eficientiza procesul de încadrare a copiilor din Ucraina în cadrul sistemului educațional național, de la începutul crizei și până în prezent, au fost elaborate mai multe documente (instrucțiuni, ordine, planuri) care, cu referire la copiii refugiați din Ucraina, se referă la accesul la educație, modalitățile de încadrare în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova, mobilitatea de studii a studenților refugiați, etc.

Din numărul total de copii refugiați ucraineni aflați pe teritoriul Republicii Moldova (41 655), doar 5909 se află la evidență în prezent la organele locale de specialitate în domeniul învățământului. Menționăm că această cifră în luna aprilie era de 8 166. O situație asemănătoare este și în cazul numărului de copii refugiați încadrați în instituțiile autohtone de învățământ, care la 31 mai 2022 era de 1644. La mijlocul lunii august în instituțiile de învățământ primar și secundar (școli), s-au înscris 891 copii refugiați (inclusiv, 808 cu instruirea în limba rusă și 83 – în limba română).

Cifra relativ mică de încadrare a copiilor refugiați în sistemul național de educație se datorează mai multor factori, printre care, cel mai important, este faptul că autoritățile ucrainene facilitează și încurajează continuarea studiilor copiilor refugiați în cadrul instituțiilor de învățământ

ucrainene prin intermediul învățământului online.

Pentru facilitarea acestui aspect, de exemplu, CUGC și alte autorități naționale implicate au asigurat accesul gratuit la internet în cadrul Centrelor de plasament pentru toate persoanele refugiate din Ucraina. În perioada vacanței de vară, cu efortul CUGC, Ministerului Educației și Cercetării și a Ministerului Muncii și Protecției Sociale, precum și cu sprijinul partenerilor externi, a fost asigurată odihna a peste 1000 de copii refugiați în 40 de tabere de vară din țară.

2.6 Asistență medicală

Ca și în cazul accesului la educației, persoanele refugiate din Ucraina au acces deplin, gratuit și nediscriminatoriu, la serviciile de asistență medicală din țară.

În perioada 24 februarie – 20 august curent, din partea persoanelor refugiate din Ucraina au fost efectuate nu mai puțin de 19 790 de solicitări de asistență medicală primară, de urgență sau spitalicească. Din numărul total al solicitărilor, nu mai puțin de 9 201 s-au referit la copii și 3 219 la gravide.

Din totalul adresărilor efectuate, 2 025 s-au finalizat cu internări în spitale, dintre care 1 134 au fost copii. De asemenea, în perioada stării de urgență, au fost raportate 129 de nașteri și, cu părere de rău, 17 decese în rândul persoanelor refugiate din Ucraina.

Pentru tratamente specific și costisitoare, care nu pot fi asigurate în măsură deplină în cadrul instituțiilor medicale din țara noastră, autoritățile Republicii Moldova au dezvoltat parteneriate cu statele europene privind transferul acestor pacienți. Până în prezent, doar prin intermediul autorităților naționale au fost efectuate nu mai puțin de 27 astfel de transferuri medicale. În prezent, au fost înregistrate 341 de adresări tratament chimio și/sau radioterapie, precum și au fost efectuate 840 ședințe de dializă.

Cel puțin 19 790 de solicitări de asistență medicală primară, de urgență sau spitalicească.

Cel puțin de 9 201 de solicitări s-au referit la copii și **3 219** la gravide.

Din totalul adresărilor efectuate, **2 025** s-au finalizat cu internări în spitale, dintre care **1 134** au fost copii.

De asemenea, autoritățile naționale facilitează activitatea organizațiilor internaționale care se ocupă cu transferul direct din Ucraina în statele Uniunii Europene a persoanelor cu dizabilități și a celor care necesită tratament medical specific.

În RM s-au angajat oficial peste **713** refugiați. (552 de femei și 161 de bărbați).

370 de cetățeni ucraineni s-au înregistrat la (ANOFM), pentru a primi suport la angajare.

Peste 2200 de locuri de muncă vacante pentru refugiați din Ucraina.

Au fost angajați **25 medici** și **13 asistenți medicali**.

Refugiați mai sunt angajați și în calitate de: programatori, ingineri, croitori, vânzători, bucătari, chelneri, educatori, manageri.

2.7 Incluziune socială

Până în prezent, în RM s-au angajat oficial peste 713 refugiați. Astfel, 552 de femei și 161 de bărbați au fost încadrați în câmpul muncii. Totodată, 370 de cetățeni ucraineni s-au înregistrat la Centrul de apel al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), pentru a primi suport la angajare. În total, 140 de angajatori din țara noastră au anunțat disponibilitatea a peste 2200 de locuri de muncă vacante pentru refugiații din Ucraina. Au fost eliberate avize permissive de activitate pentru 51 lucrători medicali refugiați din Ucraina, au fost angajați - 38 persoane, (medici-25, asistenți medicali-13).

Refugiații mai sunt angajați și în calitate de: programatori, ingineri, croitori, vânzători, bucătari, chelneri, educatori, manageri în diverse domenii și altele.

În capitală s-au angajat 524 de cetățeni ucraineni refugiați din Ucraina, la Bălți s-au încadrat în câmpul muncii 24 de persoane, aceste orașe fiind urmate de Ungheni, unde au fost angajați 19 refugiați și respectiv 17 la Cahul. De menționat că procentul relativ mic de încadrare a persoanelor refugiate din Ucraina în câmpul muncii, se datorează în primul rând faptului că marea majoritate a persoanelor refugiate mature aflate pe teritoriul RM sunt femei (care au la îngrijire copii) și persoane în vârstă.

2.8 Partenerii externi

Peste 92 de parteneri externi (Organizații Internaționale și ONG-uri) în prezent sprijină eforturile Guvernului Republicii Moldova în gestionarea crizei refugiaților. Activitățile respective nu sunt adresate doar pentru susținerea persoanelor refugiate, ci și pentru dezvoltarea comunitară și susținerea categoriilor social-vulnerabile din Republica Moldova.

În acest context, este de menționat implicarea considerabilă a diferitor agenții ONU, așa precum UNHCR, UNICEF, WFP, IOM, WHO, etc. Suportul și implicarea activă a acestor parteneri este foarte importantă, până în prezent fiind raportate nu mai puțin de 1472 de activități planificate, în desfășurare sau desfășurate de aceștia.

Cele mai importante domenii în care s-au implicat partenerii externi sunt: Sănătate, Asistență financiară, Protecție multilaterală, Acomodare și Transport, Asigurarea condițiilor de viață, Educație, Asigurare logistică, etc.

Cu referire la persoanele refugiate din Ucraina, unul dintre cele mai vizibile, este programul de asistență financiară desfășurat de UNHCR. Până în prezent, au fost desfășurate deja 5 tranșe de plăți (cu 220 689 de plăți unice), de care au beneficiat 66 925 de persoane refugiate, ce sunt grupate în 28 493 de familii.

Marea majoritate a beneficiarilor maturi ai programului, cuprinși între vârstele 18-59 de ani, sunt femei. În total, UNHCR a cheltuit pentru derularea programului nu mai puțin de 26 482 680 USD, doar pentru plățile pentru refugiați, aici nefiind incluse și cheltuielile de operaționalizare și derulare a acestuia. Un alt program important este cel desfășurat de Programul Mondial de Alimentare (WFP) pentru susținerea familiilor moldovenilor care găzduiesc refugiați din Ucraina. În prezent, în cadrul acestui program se desfășoară a doua tranșă de plăți și s-a finalizat înscrierea pentru cea de-a treia. La moment 10 979 de familii s-au înscris în program, iar 8 217 au primit ajutorul financiar respectiv. Beneficiarii finali ai programului sunt 24 651 de moldoveni și, colateral 32 868 de persoane refugiate din Ucraina (care sunt cazate în familiile respective de moldoveni). Suplimentar, partenerii externi au desfășurat și acțiuni precum distribuirea voucherelor, distribuirea bunurilor, consultanță, lucrări de reparație și acomodare a Centrelor, etc.

2.9 Donații financiare și asistență umanitară

Până în prezent, pe contul unic deschis de Ministerul Finanțelor pentru ajutorul refugiaților din Ucraina s-au acumulat 162 560 151 MDL.

Această sumă de bani a fost direcționată pentru asigurarea transportării persoanelor refugiate, întreținerea centrelor de plasament și adăpost temporar și deblocarea rezervelor materiale din rezerva de stat. Rata de utilizare a acestora este 73%. De asemenea, până în prezent, Republica Moldova a recepționat 587 de loturi umanitare destinate refugiaților, în valoare totală de peste 323 000 000 MDL.

În acest sens, mai mult de 30 de state (UE și non-UE) au oferit și continuă să ofere sprijin țării noastre. La rândul său, Republica Moldova a oferit Ucrainei ajutor umanitar, care s-a desfășurat în două tranșe mari. Valoarea totală a acestuia a fost de 43 700 000 MDL.

Pe contul deschis de Ministerul Finanțelor pentru ajutorul refugiaților din Ucraina s-au acumulat **162 560 151 MDL**

Republica Moldova a recepționat loturi umanitare destinate refugiaților, în valoare totală de peste **323 000 000 MDL.**

Republica Moldova a oferit Ucrainei ajutor umanitar în valoare de **43 700 000 MDL.**

2.10 Asistență informațională

Pentru sprijinul refugiaților și incluziunea acestora în țara noastră au fost dezvoltate mai multe surse de informare. În mediul digital, cel mai important este portalul www.dopomoga.gov.md. De asemenea, sunt active și mai multe linii telefonice, printre acestea pot fi menționate - Linia gestionată de UNHCR (0 800 800 11), care până în prezent a recepționat 13 743 de apeluri. O altă linie telefonică importantă este cea de la Biroului de Migrație și Azil (BMA) - (0 800 015 27), care în perioada 24 februarie – 23 august 2022 a înregistrat: 41 081 apeluri, dintre care 29 225 au fost adresate pe aspecte ce vizează Ucraina.

www.dopomoga.gov.md

sursă de informare

0 800 800 11

UNHCR

0 800 015 27

Biroului de Migrație și Azil

